

Motion till riksdagen 2018/19:2136

av Carina Ödebrink (S)

Reglera apotekens marginaler för receptfria läkemedel utanför läkemedelsförmånerna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att reglera apotekens marginaler och prissättning för receptbelagda läkemedel utanför läkemedelsförmånerna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska läkemedelsmarknaden omsatte 42,6 miljarder kronor år 2016. Receptbelagda läkemedel stod för 70 procent eller 29,8 miljarder kronor.

Prissättningen av receptbelagda läkemedel styrs av olika regelverk. Läkemedel som tillhandahålls inom läkemedelsförmånerna, som finansieras av landstingen via statsbidrag och patienten via egenavgifter, har samma pris oavsett vilket apotek som läkemedlen hämtas ut på. Dessa läkemedel omfattas också av högkostnadsskyddet som innebär att den maximala egenavgiften inom en 12-månadersperiod är 2 250 kronor. Regeringen beslutade under den förra mandatperioden om kostnadsfria läkemedel inom förmånerna för barn som gäller sedan den 1 januari 2016.

För läkemedel utanför förmånerna råder fri prissättning för apoteksaktörerna och priserna varierar kraftigt mellan olika apotek. För patienten omfattas inte dessa läkemedel av högkostnadsskyddet. Prisskillnaderna för ett och samma läkemedel kan variera med upp till 700 procent mellan apoteken, enligt Konkurrensverkets rapport 2018:1.

Det finns flera problem och risker med den fria prissättningen av receptbelagda läkemedel utanför förmånerna och den stora prisvariationen:

- Svårighet att nå hälso- och sjukvårdslagens mål om en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen
- Krångligt för patienter att jämföra priser mellan olika läkemedel
- Svag prispress som innebär höga kostnader för patienter och det offentliga

Läkemedel förskrivs utifrån ett medicinskt behov oavsett om det ingår i förmånerna eller inte. Att ett läkemedel inte ingår i förmånerna betyder inte att de är mindre angelägna för enskilda patienter. Det finns också många orsaker till varför läkemedel inte ingår i läkemedelsförmånerna. Läkemedelstillverkaren kan själv av strategiska skäl välja att ta bort ett läkemedel ur förmånerna eller inte ansöka om subvention.

Den så kallade nya apoteksmarknadsutredningen föreslog i sitt delbetänkande (SOU 2017:76) att det finns behov av att reglera apotekens marginal och försäljningspris utanför förmånerna.

För att nå målet om en jämlik hälsa med en god vård på lika villkor för hela befolkningen krävs en samlad välfärdspolitik och en hälso- och sjukvård som minskar klyftorna mellan människor i Sverige.

Läkemedel är en viktig del i sjukvården och för att göra vården mer tillgänglig och jämlik är det därför nödvändigt att reglera apotekens marginal för receptbelagda läkemedel utanför förmånerna.

Carina Ödebrink (S)